

Dansk Kunstblad.

Udgivet af Kunstforeningen. Redigeret af F. C. Hillerup.

Tredie Bind.

Tirsdagen d. 27. November 1838.

Nr. 27.

Kjøbenhavn. Hovedstadens Indvaanere kunne nu glæde sig ved det herlige Skue af Thorvaldsens imponerende Gruppe „Johannes den Døber, der prædiker i Ørkenen,” som nu pryder Frontonen paa Frue Kirkes doriske Portal. Hvis ikke Compositionen tilhorte en anden Tid og en anden Religion end i Grækerens Dage, kunde man let overgive sig til den Illusion, at man havde et classisk Værk fra Oldtiden for sig. Endelig seer man da igjen i vor Tid fritstaaende Figurer i en Fronton saaledes som de Gamle i Almindelighed anbragte dem paa deres Templer. Hvor fladt og skizemæssigt viser sig ikke et Basrelief i Sammenligning med den maleriske Virkning af hele Statuer! Denne Opstilling af Figurer er paa en Maade en Blanding af Sculptur og Maleri. Dette vil vistnok føles af Enhver, som i en tilbørlig Afstand (f. Ex. fra den lige overfor Frue Kirkes Hovedfacade liggende Privatbygning) betragter den omtalte Thorvaldsenske Gruppe, hvis fortrinlige Kunstværk isvrigt er langt ophøiet over vor Roes. Disse rødgyldne Figurer af Terracotta paa deres graat anstrøgne Fodstykker hæve sig hyppigt frem mod den noget mørkere Baggrund, og ere af en fast vidunderlig Skønhed og Virkning. I Sandhed, dersom der intet andet Kunstværk fandtes i Kjøbenhavn end dette, vilde det alene være den længste Rejse værdt, thi noget Egenende er ikke seet siden Oldtidens Templer sank i Gruus. — Nu staaer det Duske kun tilbage, at dette Mesterværk maa kunne modstaae vort ublidelige Klimas Indvirkninger. Der er i den Henseende gjort hvad menneskelig Omhu kan formaae, da man har søgt at sikkre Figurerne ved at overstryge dem med en enkaustisk Farve (af Copal, Bors og Serpentin), paa samme Maade, som man i München har anvendt denne Methode ved flere Kunstværker, og som vel noget svarer til det antikke System i denne Retning. Figurerne bleve opbeholdede og i denne Tilstand overstrøgne ti til tolv Gange med den ligeledes varme Farve, som paa denne Maade trænger dybt ind i Massen, gjør den haard som Marmor, og beskytter den mod Luftens Indvirkninger.

Ved den sidste academiske Forsamling i Kunst-academiets Locale bleve, efter en foregaaende Committee-Beretning adskillige til Concurrents om de Neuhausenske Præmier udstillede Malerier bedømte. Af fem Billeder, som behandlede det af Chr. Winthers Træsnit opgivne Emne „Henrik og Else,” hvor Kong Valdemar Atterdag sætter en Bondepige paa Prøve, antoges, at Hr. Westphal i det Hele bedst havde løst Opgaven, hvorfor han ogsaa derfor erholdt den udsatte Præmie af 200 Rbdlr. I Hr. Raads sigs Udførelse af samme Sujet erkjendte Academiet fuldkommen det meget Gode, som unægteligen findes deri, men antog dog, at Kunstneren i et væsentligt Punct havde fiernet sig formeget fra Skizzen, hvor Kongen nemlig sees staaende og derimod ridende paa Maleriet. To Stykker, malede efter Opgaven „en Hjort med nogle Hinder i Jægersborg Dyrehave” af Hr. Lundbye og Frølich fandtes, trods den Forstes vakkre Landskab og den Sidstes ret karakteristiske Dyr, dog ikke ganske fyldestgjørende i andre Henseender. To Prospekter af den herværende Haavn, malede af Hr. Peterfen og Brendstrup, forekom Academiet heller ikke ganske at løse den givne Opgave, ihvorvel man derfor ikke miskjendte disse Arbejders Værd. Derimod erholdt de Herrer Juul og Klein Præmien (100 Rbdlr.) for Malingen af to Porcelains-Tallerkener.

N o m.

Gravmonument ved Porta maggiore.

Man vedbliver endnu bestandig at udgrave det for kort siden under en Bygning fra Middelalderen udenfor Porta maggiore opdagede Monument. Af den omtrent 12 Fod høie trapetiumformede Travertin-Bygning med omkringsløbende Suller og de paa Brødfabrication hentydende Fremstillinger i Frisen er nu ogsaa Foden, der i Giendommelighed kappes med den

øvre Deel, kommen til Syne. Den bestaaer af et lignende Trapetium af sammensatte Søiler, som bære en Architrav, hvorover den førstnævnte Bygning hæver sig. Søilerne ere omtrent 8 Fod høie og Architraven $\frac{3}{4}$ Fod bred; Høiden af Pladen, hvorpaa hele Monumentet hviler, lader sig efter Udgravningernes nærværende Standpunkt endnu ikke angive med Næthed. Imidlertid mangler det paa Harmonie i Forholdene, og det Hele gjør et tungt, plumpt Indtryk, som endvidere formeres ved Søilernes Form og deres indbyrdes Forbindelse. Anordningen er nemlig den, at en Pille begynder Rækken, derefter kommer to Søiler, atter en Pille og saa igjen to Søiler. Her afbrydes Søilerækken; men overveier man de manglende Bogstaver i Architravens Indskrift, som sikkert lade sig udfylde, saa viser det sig, at der paa begge Langsiderne mangler endnu en Pille, et Par Søiler og Hjørnepillen. Søilerne ere uden Fod og Capitel, og Skafet overalt eens tykt; og, som man ser det paa den sidste brudte Søile mod Veien, bestaae de af enkelte hule, paa hverandre satte Cylindere. Architravens Indskrifter lyde eens paa de tre vedligeholdte Sider; de paa de lange Sider saaledes brudte, at de gensidigt lader sig udfylde ved hinanden. Man læser:

**EST · HOC · MONIMENTVM · MARCEI ·
VERGILEI · EURYSACIS · PISTORIS ·
REDEMPTORIS · APPARET.**

paa de længere Sider i een, paa de smalere i to Rækker. Sælsomt nok er paa to Sider valgt den gamle Form *Marcei Vergilei*, og paa den tredie den sædvanlige Form *Marci Vergili*. Denne Inconsequens stemmer netop vel med den hele affetterede antikke Charakter, som Monumentet synes at forraade. Bogstaverne (lidt over 6 Tommer store) ere gode som fra den tidlige Reiseretid.

Saaledes har man da fundet baade et panarium og en pistor redemptor, og hele Værket viser sig saaledes mere som et Indfald af en rig Brødleverandeur, som har ladet dette Gravmæle oprette for sig og sin Familie i Form af et Brødmagasin. Hans Kone var formodentlig den allerede af den omtalte Indskrift bekendte *Atistia*

**(FVIT · ATISTIA · VXOR · MIHEL ·
FEMINA · OPITVMA · VEIXSIT ·
QVOIVS · CORPORIS · RELIQVIAE ·
QVOD · SVPERANT · SVNT · IN · — HOC ·
PANARIO).**

I fem Rækker, hvis Adskillelse er betegnet med Tværstregerne paa en særskilt Marmorplade; tillige

synes de ovenfor nævnte Statuer at forestille dem Begge. Til Konens Statue har man nu ogsaa fundet Hovedet. Tillige kom flere Steen i Form af Brød og Vægt til Syne, som formodentlig laae i de allerede omtalte, omkring Monumentet løbende Guller. Disses Dybde er 20, Bredden 22 Tommer, og Randen iberegnet, 28 Tommer. Reliefets Høide beløber sig til 17, og Rammen indbefattet, 21 Tommer.

Den 25. Juli 1838.

W. Abeken.

Kunstforeningen.

Torsdagen den 15de November vare atter fire, Thorvaldsen tilhørende Malerier udstillede, nemlig: 1) Helvede af Breughel, et af denne Kunstners sædvanlige geniale Bizarrierer med vilde, røde, gule og blaae Flammer, phantastiske Uhyrer og barocke Grupperinger. To Figurer, der sandsynligvis skulle forestille Sibylla, som fører Aeneas gennem Underverdenen, tage sig heel underligt ud imellem de sælsomme Omgivelser. Furierne følge dem i Hælene. 2) Et Fruentimmer, der læser i en Bog. Brykstykke, kraftigt malet af Guercino. 3) Venus, som binder for Amors Pine, af Tizian. Den lille Gud skal ud paa et Tog, hvortil to kvindelige Figurer forsyne ham med Pile og Bue. Dette Stykke bærer ganske Præget af Kunstnerens ypperlige Colorit, og tog sig især fortreffeligt ud ved Lyb. Det kan man kalde Kjøbfarve. 4) Et ret vakker Landskab i italiensk Charakter af Vogt. — Foruden disse Malerier var endnu udstillet et særdeles interessant Billede „Orlogsskibet Prinds Christian Frederik i Brand den 22de Marts 1808 af Kloss.“ Fædrelandsvenner erindre sig med Bæmød den helttemodige Kamp mod en overlegen Fjende, hvorved saa mange tappre Mænd, blandt Andre Willemoes og Dahlerup fandt en hæderfuld Død. Dette Stykke viser os i sin Midte det brændende Linieskib, hvis Master tildeels ere fortærende af Querne, og hvis Kanoner antændes af den almindelige Brand, og affyre deres Ladninger. Ved Siderne ligge to fiendtlige Skibe, som rolige Tilskuere af det frygtelige Skuespil. Det flammende Skib, som antændtes af Fjenden, efterat det i en høist beskædiget Tilstand havde maattet overgive sig, oplyser Bølgerne med sit glødende Skin, og i Baggrunden sner man

svagt Sjellands Ryst. Den mørke natlige Himmel, som udbreder sine dunkle Skygger ved Siden af de klare Luer, forøger det Grandiose i den hele Scene. Den af Mennesker opfyldte Vaad, som har forladt det brændende Skib, afgiver en smuk Staffage i Forgrunden, og forøger meget Virkningen af det Hele.

Toråbdagen den 22de November antoges ved Ballotering følgende af Administrationen til Anskaffelse foreslagne Malerier: 1) Rejsende, forfulgte af Ulve, af Lieutenant Schack. Vi have med Fornøielse betragtet dette Stykke, som unægteligt er et godt Skridt til det Bedre, og lykønske Kunstneren til den nye Retning han har valgt sig. Der hersker meget Liv i denne Composition, som er udført med Aand og Kjærlighed. Den kunstneriske Stræben er umiskjendelig, og Totalindtrykket effectfuldt. Hvis vi med Hensyn til Enkeltheder maae tillade os nogle Bemærkninger, troe vi f. Ex., at den Ulv, som yderst til venstre i Stykket springer henimod Slæden, har en altfor stor Pelt om sit Bryst, og at Damen i Slæden baade er lidt for pyntet og desuden ikke i nogen smuk Stilling. 100 Sp. 2) En læsende græs Drenge af Nørby. Denne Figur er smukt malet men iøvrigt meest interessant ved sit Costume. 70 Sp. 3) Partie ved Dyreborg i Fyen, Costykke af J. C. Larsen. Der er en vakker Tone i dette Stykke, som med sin rolige Havflade og ret smukke Luft gjør et behageligt Indtryk. Ogsaa Figurerne som danne Staffagen, ere net grupperede. 25 Sp. 4) Partie ved Silkeborg i Jylland af Drejer. Denne unge Kunstner har gjort gode Fremmskridt. Der er en smuk Tone i dette Landskab, som især har en yndig Mellemgrund og Baggrund. Træerne i Forgrunden ere vel udførte, men de mange hvidagtige Lys paa Bladene bringe nogen Uro i dette Partie af Stykker. Græsplanterne lige umiddelbart i Forgrunden burde vel ogsaa have været udførte mere i Detail. 5) Dyrstykke af Kjellerup. Ogsaa dette Arbejde er et godt Skridt fremad paa Kunstens Bane. Tre vælige Hingster forstyrres i deres Ro af et Jagtpartie, og springe over et Hegn ind paa et fremmed Territorium. Den mørkebrune Hingst tilvenstre er allerede kommen over, og vender sig i Flugten mod de to andre, en lysebrun og en hvidgraa, som sætte over Gjærdet. Der er et overordentligt Liv i disse Dyr. 25 Sp. 6) Partie af Odinshol af Lunde. Da dette lille vakre Arbejde tilforn har været udstillet i Kunstforeningen, omtale vi det ikke videre den gang. 20 Sp. 7) Landskabsmaler, Professor Møllers

Atelier, malet af M. C. Dahl, har for kort siden været at see i Selskabets Locale. 20. Sp. 9) Et Maanfinstykke af Fabricius Tengnagel. Maanen bryder frem mellem Skyerne og kaster sine Straaler over Habet, og i Forgrunden ere Fiskere beskæftigede med Net og Vaade. Omhyggeligt udført. 15. Sp. 9) Skovpartie, stuet af Petersen efter Hobbema. Uden at miskjende Kobberstikkets Værd, antage vi dog, at disse Træpartier tage sig bedre ud i Maleriet, hvor Lovets Farvespil bedre kan forebygge Monotonie.

Ved den derefter afholdte Generalforsamling antoges det af Administrationen gjorte Forslag at udsætte en Sum af 3 til 400 Specier for et Oliealeri, forstillende Thorvaldsens Ankomst og Modtagelse paa Kjøbenhavns Toldbod den 17. Sept. 1838. De Herrer Kunstnere, som agte at concurrere, anmodes om at indsende deres Skizzer inden dette Aars Udgang.

Portefeuillen for 1839.

Under denne Titel agter Hr. G. Carstensen at udgive et literairt artistisk Skrivt, hvortil de artistiske Bilag udføres i Wärentzens & Comp's lithographiske Institut. Terten trykkes i det Berlingske Officin. Den udstædte Prospectus lyder saaledes:

Anvendelsen af Staalstik, Lithographier, o. s. v. ved den artistiske Udførelse af Bøger og Skrifter, have vi hidtil kun havt Leilighed til at beundre i de Pragtværker, som i Løbet af de sidste Aar ere bleve indførte hos os fra Ulandet. De Engelskes Penning-Enterprises og de Franskes Editions illustrées, hvilke over hele Lybskland, med saa meget Held, ere bleve tagne til Wynster for de forskjellige Skrifter, der pryde dens Literatur, have tilstrækkeligen beviist, hvor let Soliditet kan forenes med Elegance, uden at man derfor behøver at brandskatte Publicum.

En værdig Efterlignelse af hine udenlandske Forbilleder er vor Literatur ikke istand til at opvise, og et selvkændigt, ægte dansk, Foretagende af denne Art har man hidtil ikke iværksat, sandsynligvis fordi Ingen endnu har fundet sig tilstrækkeligen tilfjendret dertil, eller fordi man har anseet vort Publicums Evne og Villie til at fremme Udbredelsen af Skrifter, hvis Tilværelse beroer paa en ubstrakt Circulation, for altfor begrændset; thi vi besidde ikke, som Frankrig, England og Lybskland, en stor og formuende Leserverden, der i saa høj Grad bidrager til den rivede Afsetning, ikke alene af videnskabelig Interesse, men ogsaa fordi Mode og Luxus fordrer det, og det nu hører til den „elegante Tone“, i Selskabsværelserne at fremlægge de pragtfuldeste Skrifter og Portefeuiller, ved hvis Gjennembladning man ved Söireer og lignende Leiligheder, paa en behagelig Maade kan fordrive Tiden, og gjøre Indhøivet til en Gjenstand for Conversationen.

Den ubvortes Elegance, som saaledes, i Løbet af det sidste Decennium, er bleven indført i Ulandets Literatur, har allerede